

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ,
ЗАХИСТУ БАКАЛАВРСЬКИХ ТА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ**

для здобувачів вищої освіти

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 293 «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»**

(із змінами у зв'язку з введенням воєнного стану)

КИЇВ 2022

УДК: 159.9(075.8)

Автор: *Хорватова О.О.*, кандидат юридичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Київського університету права Національної академії наук України.

Рецензенти:

Матвеев С.В., кандидат юридичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри загальнотеоретичних правових та соціально-гуманітарних дисциплін Київського університету права Національної академії наук України;

Савка О.І., кандидат юридичних наук, в.о. завідувача кафедри кримінального права та процесу Київського університету права Національної академії наук України.

Рекомендації розроблені з метою надання здобувачам вищої освіти навчально-методичного інструментарію до виконання бакалаврської та магістерської роботи згідно з чинними законодавством України. Рекомендації містять основні вимоги щодо змісту і оформлення самостійної навчально-наукової роботи, організації її виконання, порядку захисту та оцінювання.

Для здобувачів вищої освіти, викладачів, наукових керівників бакалаврських та магістерських робіт.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ВИПУСКОВОЇ РОБОТИ	5
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	6
ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ВИПУСКОВОЇ РОБОТИ	8
СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ОБСЯГ ВИПУСКОВОЇ РОБОТИ	9
ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКОВОЇ РОБОТИ	15
ПІДГОТОВКА РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ	20
ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ РОБОТИ	22

ДОДАТКИ:

- Зразок оформлення титульного аркушу роботи
- Зразок бланку подання Голові Екзаменаційної комісії щодо захисту бакалаврської та магістерської роботи
- Зразок бланку щодо виконання завдання на бакалаврську та магістерську роботу
- Зразок оформлення анотації українською мовою
- Зразок оформлення змісту роботи
- Зразок бібліографічного опису використаних джерел
- Зразок оформлення переліку умовних скорочень

ВСТУП

Система навчання у вищій школі повинна дати ґрунтовні знання, закласти основи самовдосконалення майбутнього фахівця.

Випускова бакалаврська та магістерська є важливою формою самостійної освітньої діяльності здобувача вищої освіти, у процесі якої він одержує знання, вміння та навички у веденні наукових досліджень, це – завершальний етап навчальної та наукової підготовки майбутніх фахівців. Випускова бакалаврська та магістерська визначає загальноосвітню та професійну зрілість випускника, його наукову й спеціальну підготовку, уміння логічно мислити та творчо застосовувати одержані знання при розв'язанні практичних завдань, дає право на здобуття кваліфікації «магістр».

Методичні рекомендації розроблені відповідно до вимог галузевої компоненти стандартів вищої освіти з підготовки фахівців рівня «магістр».

Оскільки наслідки конкретного дослідження виносяться на публічний захист, це дає змогу здобувачу показати не тільки міцне засвоєння ним матеріалу бакалаврської та магістерської роботи, а й виявити прищеплені навички відстоювати свої переконання в ході наукової полеміки.

Завдання методичних рекомендацій – надати допомогу здобувачам вищої освіти у виконанні, захисті бакалаврської та магістерської роботи, а завідувачу кафедри при підготовці відповідної документації, що стосується кожного етапу підготовки і написання роботи, удосконалення процедури звітності, уніфікації вимог до випускових робіт в межах Київського університету права НАН України.

Методичні вказівки містять перелік відповідних етапів написання бакалаврської та магістерської роботи, виконавців, терміни виконання, особливості звітності, зберігання, а також додатки, які сприятимуть введенню єдиних вимог до їх оформлення.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОБОТИ

1.1. Виконання і захист бакалаврської та магістерської роботи є завершальним етапом навчання у закладі вищої освіти, формою атестації здобувачів вищої освіти.

1.2. Випускова бакалаврська та магістерська є кінцевим результатом самостійної індивідуальної науково-дослідницької діяльності здобувача вищої освіти, комплексним науковим дослідженням, яке підводить підсумки вивчення ним дисциплін, передбачених навчальними планами підготовки проходження всіх практик. Здобувач вищої освіти повинен підтвердити рівень загальнотеоретичної і спеціальної підготовки. Випускова бакалаврська та магістерська є випускною кваліфікаційною роботою, на підставі захисту якої Екзаменаційна комісія (ЕК) вирішує питання про присвоєння її автору кваліфікації і видачу диплома магістра.

1.3. Метою виконання випускової роботи є поглиблене, комплексне опанування матеріалу і методів самостійного дослідження, послідовного викладання, а також практичного застосування результатів дослідження.

1.4. У процесі виконання роботи здобувач вищої освіти відповідно до кваліфікаційних вимог повинен виявити:

- знання загальнотеоретичних, загальноправових, професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання галузі права/міжнародного права;
- вміння добирати, систематизувати та обробляти інформацію відповідно до мети дослідження;
- вміння формулювати наукові висновки і обґрунтовувати конкретні пропозиції;
- вміння визначати і використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у прикладній галузі.

1.5. Випускова бакалаврська та магістерська має характеризуватися логічністю, доказовістю, аргументованістю і відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений всебічний аналіз досліджуваної проблеми;
- містити самостійні дослідження;
- містити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення діяльності на досліджуваному об'єкті;
- бути належно оформленою, мати всі потрібні супровідні документи;
- бути виконаною і поданою на кафедру в термін, передбачений графіком освітнього процесу.

1.6. Випускова робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження теми на реальному підприємстві, обґрунтованих пропозицій, а також не має відгуку наукового керівника,

зовнішньої рецензії та двох публікацій за результатами дослідження, до захисту не допускається.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Випускова бакалаврська та магістерська виконується на основі поглибленого вивчення чинного законодавства України з питань діяльності організацій, спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з проблеми, яка вивчається, а також результатів проведених здобувачем вищої освіти власних досліджень реального об'єкта.

2.2. Основні етапи виконання роботи:

1. Вибір теми і об'єкта дослідження, затвердження теми.
2. Розробка завдання на магістерську роботу, складання календарного плану виконання.
3. Опрацювання літературних джерел і складання плану роботи.
4. Збирання фактичного матеріалу під час практики на об'єкті дослідження.
5. Обробка фактичного матеріалу.
6. Написання першого варіанту тексту, подання його на ознайомлення науковому керівникові.
7. Усунення недоліків, написання остаточного варіанту тексту, оформлення роботи.
8. Подання роботи на кафедру.
9. Зовнішнє рецензування роботи.
10. Захист роботи у ЕК.

2.3. До виконання бакалаврської та магістерської роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію, завершили практики та захистили звіти з них.

2.4. Кожному здобувачу вищої освіти *випускові кафедри* призначають наукового керівника, який надає науково-методичну допомогу здобувачу вищої освіти в його самостійній роботі над магістерською роботою. Науковий керівник індивідуально консультує здобувача вищої освіти, допомагає йому скласти план магістерської роботи, завдання до практики, а також контролює дотримання графіка виконання, рецензує частини роботи і завершений рукопис, готує здобувача вищої освіти до захисту.

Науковими керівниками призначаються провідні викладачі і науковці кафедри, які працюють за профілем випускної роботи і мають відповідний науковий ступінь.

Розподіл робіт, які мають виконуватися здобувачами вищої освіти, відбувається за принципом наступництва наукового керівництва студентською науковою роботою на попередніх курсах навчання, а також з урахуванням наукових інтересів, виявлених здобувачем вищої освіти у цей період.

2.5. Темою роботи (предметом дослідження) є одна з актуальних проблем права/міжнародного права, яка відповідає завданням та вмінням, передбаченим варіативною компонентою освітньо-професійної програми магістра за відповідною спеціальністю.

Тематика бакалаврських та магістерських робіт розробляється *випусковою кафедрою* згідно вимог освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів та магістрів. Тематика щорічно переглядається та оновлюється.

Здобувачу вищої освіти надається право самостійно обрати тему магістерської роботи згідно з тематикою, затвердженою на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, за погодженням із керівником, може запропонувати свою тему дослідження за умов відповідного обґрунтування доцільності її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, до місця роботи, можливостей отримання потрібної інформації на об'єкті дослідження тощо).

2.6. Обрані здобувачами вищої освіти й узгоджені з науковими керівниками теми магістерської роботи затверджуються на засіданні кафедри та вносяться до загального подання декана факультету на ім'я ректора для затвердження наказом по університету.

2.7. Кожен здобувач вищої освіти випускного курсу в заяві на ім'я завідувача кафедри, яка є підставою для призначення наукового керівника, зазначає формулювання теми дослідження.

Після остаточного узгодження з науковим керівником і редагування обрані теми бакалаврських та магістерських робіт розглядаються і обговорюються на засіданні кафедри. Завідувач кафедри готує проєкт наказу і подає його ректору.

2.8. Список студентів-магістрів, перелік тем їхніх досліджень та наукових керівників кожного фіксуються наказом по університету. Усі подальші зміни (формулювання назви) у разі необхідності аргументуються письмово (заява дипломника), погоджуються з науковим керівником (віза на заяві) і потребують зміни в наказі за письмовим клопотанням кафедри (витяг з протоколу засідання).

2.9. Перед початком практики оформлюється спеціальний бланк-завдання, в якому зазначаються реквізити автора, фіксуються тема і план, мета і завдання, графік виконання, а також термін подання готової роботи на кафедру. Завдання, підписане науковим керівником і здобувачем вищої освіти, затверджене завідувачем кафедри, при оформленні роботи слід розмістити після титульної сторінки.

2.10. Порушення здобувачем вищої освіти календарного плану виконання фіксується науковим керівником, який інформує завідувача кафедри.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Випускова бакалаврська та магістерська має виконуватися здобувачем вищої освіти у повній відповідності із затвердженим календарним планом та завданням. У випадках відставання від графіка здобувач вищої освіти зобов'язаний надати пояснення своєму науковому керівнику або завідувачу кафедри.

3.2. На період виконання бакалаврських та магістерських робіт на кафедрі складається графік консультацій наукових керівників, згідно з яким забезпечується систематична співпраця здобувача вищої освіти і наукового керівника над магістерською роботою. Консультації допомагають здобувачу вищої освіти у виборі методів дослідження, контролі за дотриманням вимог до змісту і оформлення магістерської роботи, своєчасному усуненні відхилень. Оперативне і уважне виконання рекомендацій керівника сприяє своєчасному поданню магістерської роботи, є запорукою успішного захисту.

3.3. Відповідно до календарних етапів здобувач вищої освіти має подавати роботу частинами на перегляд, а у встановлений графіком кінцевий термін подати завершену роботу на рецензування науковому керівникові.

3.4. Організацію й контроль процесів підготовки та захисту магістерської роботи покладено на завідувача випускової кафедри. Безпосереднє керівництво написанням магістерської роботи здійснює науковий керівник із числа науково-педагогічних працівників кафедри.

Науковий керівник бакалаврської та магістерської роботи:

- надає допомогу здобувачу вищої освіти в остаточному формулюванні теми, складанні плану та програми, доборі потрібного матеріалу;
- здійснює керівництво студентським дослідженням при проходженні практики;
- рекомендує здобувачу вищої освіти спеціальну, нормативну літературу й інформаційні джерела за обраною темою магістерської роботи;
- консультиє здобувача вищої освіти, контролює протягом усього періоду графік виконання магістерської роботи, її якість, а також інформує завідувача кафедри про хід підготовки роботи до захисту;
- дає відгук на магістерську роботу після її завершення.

3.5. У разі позитивного відгуку наукового керівника і за наявності зовнішньої рецензії на магістерську роботу реєструють на кафедрі і передають на розгляд завідувачу кафедри, який має прийняти рішення про допуск здобувача вищої освіти до захисту магістерської роботи на засіданні ЕК.

СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ОБСЯГ РОБОТИ

4.1. Виконання бакалаврської та магістерської роботи передбачає:

- обґрунтування актуальності теми, мети й завдань дослідження, оцінювання новизни та перспективності, зазначення методів та джерел дослідження;
- визначення теоретичних засад дослідження (основних категорій, понять, закономірностей розвитку явища, яке вивчається, розгляд історії питання, документів, нормативних актів, інших джерел інформації);
- аналіз конкретної проблемної ситуації та підтвердження логічними судженнями відповідних пропозицій і рекомендацій.

4.2. Приступаючи до виконання роботи, здобувач вищої освіти має чітко уявляти собі її структуру та зміст. При цьому всі складові частини роботи повинні бути логічно взаємопов'язані та переконливо аргументовані.

4.3. Структура роботи, як правило, включає:

- титульний аркуш;
- бланк щодо подання голові Екзаменаційної комісії щодо захисту роботи;
- бланк щодо завдання на виконання роботи;
- анотація (українською і англійською мовами);
- зміст;
- перелік умовних скорочень (у разі потреби)
- вступ;
- основну частину (три розділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за наявності).

4.3.1. Титульний аркуш містить найменування закладу вищої освіти та відповідного структурного підрозділу (кафедри), де вона виконана, тему роботи, найменування освітньо-професійної програми та спеціальності, прізвище, ім'я, по батькові автора, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали наукового керівника; науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали рецензента; місце й рік виконання роботи (Див. ДОДАТОК).

Бланк щодо подання голові Екзаменаційної комісії щодо захисту роботи (Див. ДОДАТОК).

Бланк щодо завдання на виконання магістерської роботи (Див. ДОДАТОК).

Для ознайомлення зі змістом та результатами бакалаврської та магістерської роботи до неї державною та англійською мовами подаються анотації (Див. ДОДАТОК).

Анотація – це узагальнений короткий виклад основного змісту магістерського дослідження, у якому мають бути стисло представлені його основні результати (із зазначенням наукової новизни та практичного значення). В анотації також вказуються:

- найменування вищого закладу освіти або найменування наукової установи, у якому (якій) здійснювалася підготовка;
- прізвище та ініціали здобувача;
- вид і назва роботи;
- спеціальність (шифр і назва);

Обсяг анотації становить не більше 150 слів.

4.3.4. У **вступі** до роботи обґрунтовується актуальність проблеми, що вивчається, її практичне значення, особливості постановки і розв'язання питань стосовно конкретних умов дослідження; формулюються мета й завдання, обґрунтовуються об'єкт, предмет і напрями дослідження, вказуються використані наукові методи дослідження, наукова новизна та практичне значення одержаних результатів дослідження, апробація результатів дослідження, обсяг і структура наукової роботи.

Обсяг вступу не повинен перевищувати 5 сторінок комп'ютерного тексту.

- **Актуальність теми** визначається в її зіставленні з широким колом подібних попередніх досліджень з урахуванням необхідності застосування нових наукових підходів до її аналізу та узагальнення, виходячи з національних інтересів України.

- **Мета і завдання дослідження** визначаються на основі актуальності обраної теми та з визначенням кінцевого результату роботи. Сукупність усіх завдань має дати уявлення про те, що необхідно зробити для досягнення мети. Кожне поставлене завдання має бути розв'язано й описано в роботі у вигляді аналізу, висновків та пропозицій.

Ключовими словами у формулюванні мети виступають дієслова в неозначеній формі («дослідити», «описати», «здійснити», «вивчити», «розкрити» і т. ін.) або відповідні віддієслівні іменники («дослідження», «опис» тощо). Оскільки мета – це поняття ширше, ніж завдання, тут часто вживають означення «комплексний», «всебічний» («комплексне дослідження», «всебічне вивчення»), «монографічний». Мету слід формулювати якомога компактніше, бажано, щоб у ній проглядалася головна думка наукової розвідки, а при визначенні завдань не доводилося іншими словами повторювати вже сказане – мету.

Завдання потрібно не лише правильно й чітко сформулювати, але й поставити їх у певному порядку, так, щоб перед читачем розгорталася програма дій науковця.

Предмет і об'єкт дослідження.

Об'єкт – сукупність зв'язків, відношень різних аспектів теорії та практики проблеми, яка є джерелом інформації, необхідної для дослідника.

Об'єкт дослідження - це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предмет – це тільки ті суттєві зв'язки та відносини, які потребують безпосереднього вивчення в певній роботі, є основними, визначальними для конкретного дослідження.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта, таким чином, предмет дослідження є вужчим, ніж його об'єкт. Правильне, науково обґрунтоване визначення об'єкта дослідження – це не формальна, а суттєва, змістова наукова акція, покликана зорієнтувати самого дослідника на виявлення місця і значення предмета дослідження. Визначення теми, об'єкта, предмета й мети дослідження являє собою, по суті, єдиний нерозривний процес.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага дослідника, оскільки предмет дослідження визначає тему наукової праці (відображена в назві на титульному аркуші).

- *Методи дослідження.* Подається перелік використаних методів дослідження або досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дає змогу пересвідчитись в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

- *Інформаційна база дослідження* являє собою перелік всіх видів інформації, які використовувались при написанні магістерської роботи (закони, підзаконні акти, наукові публікації, аналітичні матеріали, звітність підприємств тощо).

- **Наукова новизна одержаних результатів.** Дається короткий виклад нових наукових положень (рішень), запропонованих здобувачем вищої освіти особисто. Необхідно показати відмінність отриманих результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни («*уперше отримано*», «*удосконалено*», «*дістало подальший розвиток*»).

Кожне наукове положення чітко формулюють, підкреслюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни. Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко й однозначно (без нагромодження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень).

При формулюванні наукової новизни можна, зокрема, вживати такі вирази: «*вперше формалізовано...*», «*розроблено методичні підходи... що відрізняється від...*», «*доведено залежність між...*», «*досліджено поведінку... і показано...*», «*доопрацьовано метод ... в частині... і поширено на...*», «*створено концепцію, що ...*», «*досліджено новий ефект...*», «*розроблено нову систему ...*», «*запропоновано нове визначення...*», «*уточнено...*» тощо.

Практичне значення одержаних результатів. Подаються відомості про використання результатів дослідження або пропозицій щодо їхнього використання, висвітлюються результати практичного застосування отриманих результатів або пропозиції щодо їхнього використання. Це можуть бути нові способи, технології, форми, методи, тобто те нове, що дає виконана Випускова бакалаврська та магістерська для практичної роботи.

Методи дослідження. Подається перелік використаних методів дослідження або досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дає змогу пересвідчитись в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Інформаційна база дослідження являє собою перелік всіх видів інформації, які використовувались при написанні магістерської роботи (закони, підзаконні акти, наукові публікації, аналітичні матеріали, звітність підприємств тощо).

Апробація результатів дослідження. Подаються відомості про участь здобувача вищої освіти у міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, круглих столах тощо. Необхідно зазначити назву конференції, місто, термін проведення.

Публікації. Зазначається кількість наукових праць та їх загальний обсяг, опублікованих у наукових фахових виданнях, у матеріалах конференцій та інших виданнях.

СТРУКТУРА І ОБСЯГ РОБОТИ

В умовах воєнного стану, для здобувачів вищої освіти у 2022 році встановлюються наступні вимоги щодо обсягу робіт:

- випускова бакалаврська робота складається зі вступу, одного - двох розділів, висновків, списку використаних джерел (не менше 30 найменувань) та додатків (у разі необхідності). Загальний обсяг бакалаврської роботи – 30-40 сторінок.

- випускова магістерська робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (не менше 40 найменувань) та додатків (у разі необхідності). Загальний обсяг магістерської роботи – 40-50 сторінок.

4.3.5. Перший розділ обсягом не більше 30% загального обсягу роботи, повинен містити:

- виклад основних теоретичних положень, що визначають сутність і зміст, значення, класифікаційні характеристики, історію та сучасні тенденції предмета досліджуваної теми, з огляду на цілі й завдання роботи;
- розгляд різних точок зору провідних фахівців з досліджуваних питань на основі аналізу літературних та інших інформаційних джерел;
- визначення пріоритетних питань, що підлягають першочерговому розв'язанню.

Теоретична сторона проблеми, наведеної в першому розділі, повинна продемонструвати рівень знань здобувача вищої освіти, його ерудицію в зазначеній галузі та стати інструментом для розв'язання поставлених у роботі завдань.

У цьому розділі обґрунтовується теоретична база обраної проблеми, дається огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела, іншої інформації, пов'язаної з темою. На основі вивчення наукової, навчально-методичної літератури (в тому числі іноземної) розкриваються підходи різних авторів до розв'язання проблеми, показується, у чому полягає подібність, а в чому - відмінність їхніх поглядів, а також обґрунтовуються власні погляди на проблему.

4.3.6. **Другий розділ** роботи передбачає аналіз стану досліджуваної проблеми, мета якого – отримання обґрунтованих даних, що дають змогу розв'язати проблемні питання в цілому та їх можливі варіанти. Структура та зміст другого розділу повинні мати аналітичний характер і залежать від специфіки магістерської роботи. Орієнтовний обсяг другого розділу – **не більше 30% загального обсягу роботи**.

Характеристика(предмет дослідження) на...(об'єкт дослідження).

Сучасний стан(предмет дослідження) на(об'єкт дослідження).

Дослідження.....(предмету) на.....(об'єкт дослідження).

Опис, характеристика сучасного стану досліджуваної теми на об'єкті дослідження, аналіз із використанням накопиченого фактичного матеріалу та із залученням усіх теоретичних знань, певного методичного інструментарію.

Аналіз проблеми повинен здійснюватися з урахуванням чинників позитивної та негативної дій.

Якщо можливо, текст слід ілюструвати реальними документами (що наводяться в додатках), які обов'язково супроводжувати стислим коментарем. Для написання цих підрозділів здобувач має зібрати фактичні дані під час практики.

4.3.7. Завданням **третього** розділу є розробка конкретних пропозицій, на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені в першому розділі, а також висновків проведеного у другому розділі дослідження.

Удосконалення(предмет дослідження) на(об'єкт дослідження).

Шляхи вдосконалення ... (предмет дослідження) на ... (об'єкт дослідження).

Пропозиції здобувача щодо науково-практичного розв'язання досліджуваної проблеми повинні відповідати критеріям оптимальності, цільової ефективності та практичної втіленості.

Обсяг третього розділу може становити *до 30% загального обсягу магістерської роботи.*

4.3.8. **Висновки** є завершальним етапом виконаної здобувачем роботи. Вони повинні містити:

- короткі підсумки за результатами наукового дослідження та прикладного аналізу об'єкта дослідження з наведенням позитивних і негативних сторін, а також нереалізованих можливостей;
- перелік заходів, спрямованих на розв'язання проблеми, підвищення ефективності об'єкта дослідження;
- отримані якісні та кількісні показники;
- можливі варіанти реалізації запропонованих у магістерській роботі заходів.

Саме тут коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінку результатів дослідження з точки зору відповідності меті магістерської роботи та поставленим у вступі завданням, окреслено елементи наукової новизни, пропозиції щодо вдосконалення досліджуваного напряму діяльності організації, які було детально обґрунтовано у третьому розділі. У висновках не можуть з'явитися пропозиції, які не було розглянуто в третьому розділі.

Обсяг висновків не повинен перевищувати 2-4 сторінок.

4.4. Визначення і добір матеріалу для наукового дослідження здобувач здійснює самостійно, консультуючись із науковим керівником. Важливим етапом є визначення необхідних джерел (нормативних, статистичних, звітних, публікацій у періодичних виданнях тощо) основної та допоміжної літератури, насамперед монографічних досліджень, які мають розділи, що стосуються окремих питань роботи.

Додатки в загальний обсяг не входять.

ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

5.1. Загальні положення

5.1.1 Випускова бакалаврська та магістерська виконується державною (українською) мовою. Стиль викладення науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, логічно послідовний. Пряме переписування матеріалів з літератури неприпустиме.

5.1.2. Робота має бути надрукована на комп'ютері на одному боці стандартних аркушів паперу формату А4 через 1,5 міжрядкового інтервалу, 28-30 рядків на сторінку, до 65 знаків у рядку. Шрифт Times New Roman, кегль 14. Сторінки повинні мати поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Абзацні відступи – 1,27 см.

Надрукований текст повинен бути чітким, чорного кольору. Щільність тексту – однакова по всій роботі.

5.1.3. Вписувати в текст окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом, тушшю, пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту має бути наближена до щільності основного тексту.

5.1.4. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який оформлюється за зразком.

5.1.5. На наступній сторінці після реферату подається зміст роботи із зазначенням сторінок. Зміст містить найменування всіх розділів та підрозділів роботи і номери їх початкових сторінок. Зміст має включати усі заголовки, які є в роботі, починаючи зі вступу і закінчуючи додатками.

5.1.7. Кожен розділ роботи разом із заголовком має починатися з нової сторінки. Текст основної частини роботи поділяється на розділи і підрозділи згідно з планом.

5.1.8. Заголовки структурних частин роботи – «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» – друкуються великими літерами посередині рядка. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 2 інтервалам основного тексту.

5.1.9. Текст повинен бути граматично та стилістично правильним. Автор роботи несе особисту відповідальність за достовірність наведених даних і цитат.

5.1.10. Після написання Випускова бакалаврська та магістерська у зброшурованому вигляді (1 примірник) передається науковому керівникові для рецензування, а потім на випускову кафедру для реєстрації.

5.2. Нумерація

5.2.1. Сторінки роботи мають бути пронумеровані арабськими цифрами (в правому верхньому куті без тире, крапки та знака №). Нумерація має бути наскрізною від титульного аркуша до останньої сторінки, включаючи всі ілюстрації та додатки. На титульній сторінці номер не ставиться.

5.2.2. ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ та ПРОПОЗИЦІЇ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не нумерують як розділи. Тобто не

можна друкувати «1. Вступ» чи «Розділ 4. Висновки». Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка. В кінці номера підрозділу має стояти крапка, наприклад: «1.2.» (другий підрозділ першого розділу), після якої в тому ж рядку друкують заголовок підрозділу.

5.2.3. Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти, діаграми) і таблиці необхідно розміщувати безпосередньо за текстом, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Якщо ілюстрації і таблиці розміщені на окремих сторінках, ці сторінки нумерують за загальною нумерацією сторінок. Таблицю чи ілюстрацію на аркуші формату, більшого за А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках.

5.2.4. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставлять крапку. Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

5.2.5. Таблиці нумерують послідовно у межах розділу (за винятком таблиць, поданих у додатках). Для цього в правому верхньому куті над заголовком таблиці розміщується надпис: Таблиця 1.4 (четверта таблиця першого розділу) без крапки. Якщо таблиця не вміщується на одній сторінці, над її продовженням на наступній сторінці подається надпис: Продовження табл. 1.4. Назву таблиці не підкреслюють.

5.2.6. Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

5.3. Ілюстрації

5.3.1. Текст може доповнюватися ілюстративним матеріалом у вигляді графіків, діаграм, схем тощо.

Зміст ілюстрацій має допомагати кращому розкриттю теми, наочно ілюструвати думки автора, і тому в тексті на кожному з них має бути посилання з коментарем.

5.3.2. Підпис під ілюстрацією зазвичай має такі основні елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом «Рис. »;
- порядковий номер ілюстрації, який вказується без знака номера арабськими цифрами;
- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного;
- експлікацію – пояснення деталей сюжету, позначених на ілюстрації цифрами тощо.

5.3.3. Нумераційний заголовок (Рис. 1., Рис. 2.) розміщують під графіком (схемою) поряд із тематичним заголовком.

5.3.4. Тематичний заголовок ілюстрації розміщують після нумераційного. За необхідності далі наводять пояснювальні дані (експлікацію).

5.3.5. Недоцільно оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься в підписі. У тому місці, де викладається тема, пов'язана з ілюстрацією, і де потрібно вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(рис. 3.1)» або зворот типу «... як це видно з рис. 3.1», «... як це показано на рис. 3.1».

5.4. Таблиці

5.4.1. Цифровий матеріал, як правило, оформляється у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею посередині рядка. Назву та слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву таблиці друкують **жирним** шрифтом.

5.4.2. Заголовки граф (колонок) таблиці починаються з великих літер, підзаголовки, якщо вони становлять одне речення із заголовком – з малих, а якщо вони є самостійними – з великих. Заголовок кожної графи має бути по можливості коротким.

5.4.3. У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі показники таблиці мають однакову одиницю виміру, її наводять у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися відповідно до стандартів. Числові величини в таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

5.4.4. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за рухом годинникової стрілки. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. При перенесенні частини таблиці на наступну сторінку назву розміщують тільки над першою частиною таблиці, а заголовки граф повторюють над кожною наступною частиною.

5.4.5. Посилання у тексті на таблиці пишуть скорочено, наприклад: «у табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вживати скорочене слово «дивись»: наприклад, «див. табл. 1.2».

5.5. Загальні правила цитування використаних джерел та посилання на них

5.5.1. У тексті роботи мають бути посилання на джерела інформації. Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити правильність їх цитування та сприйняття їх студентом. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал не входить до останнього видання.

Якщо використовуються відомості з джерел з великою кількістю сторінок, у посиланні необхідно точно вказати номер конкретної сторінки (чи номери сторінок).

5.5.2. Оформлення посилання в тексті на джерела інформації: у квадратних дужках наводять порядковий номер зі списку літератури, наприклад, «... у працях [1– 3]...».

5.5.3. Цитати беруться в лапки, пропуски в цитатах позначаються трьома крапками, взятими в ламані дужки: <...>. Цитати подаються мовою оригіналу. Після цитати в тексті ставиться в квадратних дужках порядковий номер використаного джерела за списком літератури та сторінка: [3, с.16].

5.6. Оформлення списку використаних джерел

5.6.1. Список використаних джерел розміщується після основного тексту роботи. У цей список необхідно внести джерела, на базі яких здійснюється аналіз, та спеціальну літературу з теми, яка досліджується і на яку в роботі є посилання або з якою автор ознайомився, з якої запозичив концепцію, але не посилався. Це свідчить про рівень вивчення досліджуваної проблеми і навичок роботи з науковою літературою.

5.6.2. Розміщувати матеріали в списку використаних джерел слід в алфавітному порядку із загальною нумерацією. Іншомовні видання розміщують у кінці списку літератури. Завершують список використаних джерел інтернет-адреси.

Також можна розміщувати матеріали в списку використаних джерел згідно посилань в тексті.

При описі літературних джерел у списку використаних джерел слід дотримуватися загальноприйнятих правил.

5.7. Додатки

5.7.1. Додатки оформлюються як продовження роботи і розміщуються в порядку посилань у тексті. Додатки до роботи мають містити інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою. Крім того, у додатки доцільно включати допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприйняття роботи:

- реальні документи;
- таблиці допоміжних даних;
- ілюстрації допоміжного характеру.

5.7.2. Додаток повинен мати заголовок, написаний або надрукований малими літерами з першої великої літери посередині рядка.

Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і поряд – велика літера, що позначає його. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Ґ, Є, І, І, Й, О, Ч, Ъ, наприклад: додаток А, додаток Б і т. д. Якщо є лише один додаток, його позначають «Додаток А».

5.7.3. Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: «А. 2» (другий розділ додатка А); «В. 3.1» (перший підрозділ третього розділу додатка В).

5.7.4. Ілюстрації, таблиці, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: «рис. Д. 1.2» (другий рисунок першого розділу додатка Д); «формула (А. 1)» (перша формула додатка А).

ПІДГОТОВКА РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

6.1. Дозволом до захисту роботи є позитивний відгук наукового керівника, в якому оцінює як якість виконання самої роботи, так і працю здобувача над нею і робить висновок про можливість допуску роботи до захисту в ЕК. Письмовий відгук наукового керівника подається на кафедру не пізніше ніж за 5 днів до захисту, після чого передається до Екзаменаційної комісії.

Відгук наукового керівника бакалаврської та магістерської роботи друкується в довільній формі. У ньому відзначають: рівень підготовки випускника до виконання професійних функцій; ступінь самостійності у виконанні роботи; новизну поставлених питань та оригінальність їх розв'язання; вміння використовувати літературу; ступінь оволодіння методами дослідження; повноту і якість розробки теми; логічність, послідовність, аргументованість, літературну грамотність викладання матеріалу; відповідність вимогам державного стандарту; можливість практичного застосування

випускної кваліфікаційної роботи або її окремих частин; оцінку магістерської роботи за чотирибальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»; висновок про те, якою мірою вона відповідає вимогам, що ставляться перед випускниками.

6.2. Одержання позитивного відгуку наукового керівника є підставою для її подання до захисту відповідно до затвердженого ректором університету розкладу засідань Екзаменаційної комісії із захисту робіт, але не пізніше ніж за 5 днів до засідання комісії.

6.3. **Рецензія.** Студент-випускник повинен додати до роботи зовнішню рецензію спеціаліста даної галузі або науково-педагогічного працівника КУП НАНУ, який не є науковим керівником по даній роботі. Рецензія має свідчити про достовірність наведеної в роботі інформації, правдивість фактичних даних. Бажано, щоб у ній були підтверджені актуальність теми, самостійність автора дослідження, практичне значення та можливості і перспективи впровадження запропонованих пропозицій. Рецензія складається (друкується) у довільній формі. Вона може висвітлювати ті ж питання, що й відгук керівника.

Завершена Випускова бакалаврська та магістерська разом з письмовим відгуком керівника і рецензента подається на випускову кафедру.

6.5. За моливості, зброшурований у твердій палітурці рукопис завершеної бакалаврської та магістерської роботи, підписаної здобувачем та його науковим керівником, за наявності позитивної характеристики роботи в письмовому відгуку наукового керівника, здобувач подає завідувачу кафедри, який приймає рішення щодо допущення до захисту і оформлює його.

Для здобувачів освіти – випускників 2022 року, які не мають можливості подати друкований оригінал роботи, дозволяється здати електронний варіант.

6.6. Робота реєструється на кафедрі і передається завідувачу кафедри для прийняття остаточного рішення про її допуск до захисту.

6.7. Завершальною процедурою допущення бакалаврської та магістерської роботи до захисту є розгляд супровідних матеріалів завідувачем кафедри. Допуск до захисту здійснюється шляхом відповідного запису завідувача кафедри у висновку кафедри про бакалаврську та магістерську роботу і на титульній сторінці роботи. Якщо завідувач кафедри вважає за неможливе допустити роботу до захисту через її незадовільну якість, це питання має бути заслухано на засіданні кафедри за участю наукового керівника. Обговорення оформляється протоколом і подається на затвердження послідовно декану факультету і ректору університету.

ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ РОБОТИ

7.1. Захист бакалаврської та магістерської роботи відбувається на відкритому засіданні ЕК (у 2022 році онлайн), графік роботи якої затверджує ректор університету.

7.2. На засідання ЕК до початку захисту подаються такі документи:

- витяг із наказу ректора про затвердження персонального складу цієї комісії;
- довідка від навчально-методичного відділу про виконання здобувачем навчального плану та про одержані ним оцінки з теоретичних дисциплін, практик;
- **виpusкова бакалаврська та магістерська здобувача вищої освіти (в електронному вигляді);**
- **письмовий відгук керівника роботи;**
- **внутрішня або зовнішня рецензія на роботу;**
- інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної магістерської роботи (довідки про впровадження пропозицій здобувача вищої освіти у практичну діяльність підприємства, видані статті здобувача з теми магістерської роботи і т. ін.).

7.3. Під час підготовки до захисту здобувач має погодити зі своїм науковим керівником складену ним стисло доповідь щодо бакалаврської або магістерської роботи. Доповідь можна підготувати у вигляді презентації (в Power Point) з використанням мультимедійної техніки.

7.4. Обсяг тексту доповіді має відповідати 10 хвилинам виступу. Доповідь повинна відобразити: обґрунтування актуальності теми, мету і завдання роботи, основні результати роботи та пропозиції автора, акцентувати елементи наукової новизни.

Перед захистом здобувачу слід ретельно прочитати рецензію, особливу увагу звернути на висловлені рецензентом зауваження і по можливості усунути зазначені недоліки або дати аргументовану відповідь у доповіді.

Процедура захисту протоколюється секретарем комісії.

7.5. Здобувач стисло доповідає комісії сутність проведеного дослідження, дає оцінку отриманим результатам, ілюструючи доповідь посиланням на наочні матеріали.

Під час захисту роботи члени ЕК, присутні на захисті викладачі, спеціалісти можуть задавати здобувачу питання щодо змісту роботи. Відповіді здобувача мають бути конкретними, аргументованими і короткими.

7.6. За результатами захисту роботи на закритому засіданні ЕК приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відгук керівника, рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання), про присвоєння здобувачу відповідної кваліфікації і про видачу йому диплома.

Члени комісії оцінюють роботу за чотирибальною національною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за кредитно-трансфертною.

7.7. Засідання ЕК оформлюється протоколом, до якого вносяться відповідні оцінки за захист, записуються запитання членів ЕК і присутніх на захисті, особисті думки членів ЕК, зазначається одержаний освітній ступінь, а також назва документа про освіту (диплом), який видається випускникові університету. Протокол підписують голова і члени ЕК, що брали участь у засіданні.

7.8. Екзаменаційна комісія після завершення роботи складає звіт, в якому відображаються: основні кількісні показники щодо рівня і якості успішності по проведених екзаменах і захистах; характеристики виконаних магістерських робіт щодо можливості впровадження конкретних пропозицій у практику діючих підприємств, щодо рівня застосування сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій в аналітичних дослідженнях і т. ін.

7.9. Здобувач, який отримав на захисті бакалаврської або магістерської роботи незадовільну оцінку, має бути відрахований з університету, і в цьому випадку йому видається академічна довідка встановленого зразка. За ним залишається право бути повторно допущеним до захисту магістерської роботи протягом наступних трьох років. Повторно Випускова бакалаврська та магістерська виконується за наявності заяви здобувача про допуск до захисту, дозволу ректора і рішення випускової кафедри про затвердження теми і об'єкта дослідження, призначення наукового керівника. На вимогу кафедри тему випускної роботи може бути змінено або в межах тієї ж теми матеріали роботи здобувач може суттєво оновити і доповнити.

Якщо захист бакалаврської або магістерської роботи не відбувся з поважних причин, про що здобувач у ЕК має подати відповідні документи, ректор університету може подовжити термін його навчання до наступного терміну роботи ЕК із захисту робіт, але не більше як на один рік.

Незалежно від причин повторний захист магістерської роботи у той же рік категорично забороняється.

7.10. Після захисту випускова бакалаврська та магістерська передається до зберігання на випускову кафедру, викладачем якої здійснювалося наукове керівництво.

7.11. За пропозицією комісії відзначаються кращі роботи.

Зразок оформлення титульної сторінки магістерської роботи

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

БАКАЛАВРСЬКА (МАГІСТЕРСЬКА) РОБОТА

за темою:

**КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ФІНАНСУВАННЯ
ТЕРОРИЗМУ В УКРАЇНІ**

(вказати тему магістерської роботи)

Виконала:

здобувач (ка) 2 курсу, групи _____
спеціальності 293 «Міжнародне право»

(П.І.Б., здобувача)

Науковий керівник:

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада)

Рецензент: _____

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада)

Робота допущена до захисту в ЕК

«__» _____ 2022 р.

Завідувач кафедри: Хорватова О.О., к.ю.н., доцент

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада)

КИЇВ-2022

*Зразок оформлення зворотної сторони титульної сторінки
магістерської роботи*

Реєстрація

номер	дата	підпис завідувача кафедри
-------	------	---------------------------

**Рекомендовано
до захисту**

підпис наукового керівника	ініціали, прізвище наукового керівника
-------------------------------	--

Результат захисту

оцінка	дата захисту
--------	--------------

Голова ЕК

підпис	ініціали, прізвище
--------	--------------------

Члени ЕК

підпис	ініціали, прізвище
--------	--------------------

підпис	ініціали, прізвище
--------	--------------------

підпис	ініціали, прізвище
--------	--------------------

підпис	ініціали, прізвище
--------	--------------------

Секретар ЕК

підпис	ініціали, прізвище
--------	--------------------

ДОДАТОК 2

Зразок бланку подання Голові Екзаменаційної комісії щодо захисту магістерської роботи
**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА
 НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

**ПОДАННЯ
 ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
 ЩОДО ЗАХИСТУ БАКАЛАВРСЬКОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ**

Направляється студентка Нежурко Олександра Юріївна до захисту магістерської роботи

Освітній ступінь «Магістр»

Спеціальність 293 «Міжнародне право»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

На тему: «Міжнародно-правовий механізм забезпечення права на пересування у Європі».

Випускова бакалаврська (магістерська) рецензія додаються.

Завідувач кафедри міжнародного права та

порівняльного правознавства КУП НАН України,

к. ю. н., доцент _____ О.О. Хорватова

Довідка про успішність

Нежурко Олександра Юріївна за період навчання на юридичному факультеті з 2018 року до 2020 року повністю виконала навчальний план за напрямом підготовки, спеціальністю з таким розподілом оцінок за:

національною шкалою: відмінно _____%, добре _____%, задовільно _____%;

шкалою ЄКТС: А _____%; В _____%; С _____%; D _____%; E _____%.

Методист юридичного факультету _____ О. І. Тараненко

Висновок керівника магістерської роботи

Студентка Нежурко Олександра Юріївна вчасно виконала поставлені перед нею науковим керівником завдання щодо виконання магістерської роботи на тему «Міжнародно-правовий механізм забезпечення права на пересування у Європі», у повному обсязі розкрила зміст заявленої теми дослідження, чітко дотримувалася вимог структуризації і оформлення роботи у відповідності із Методичними рекомендаціями щодо виконання та захисту магістерських робіт Київського університету права Національної академії наук України. З огляду на відсутність значних недоліків дослідження роботу О. Ю. Нежурко може бути допущено до захисту.

Науковий керівник _____ *О. М. Поліванова*
 “ _____ ” _____ 20 _____ року

**Висновок кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства
 КУП НАНУ на магістерську роботу**

Магістерську роботу розглянуто. Студентка Нежурко О. Ю. допускається до захисту цієї роботи в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства _____

(підпис)

“ _____ ” _____ 20 _____ року

ДОДАТОК*Зразок оформлення завдання на роботу***КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА НАН УКРАЇНИ**

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

Освітній ступінь «Бакалавр» / «Магістр»

Спеціальність 293 «Міжнародне право»

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

ЗАТВЕРДЖУЮ**Завідувач кафедри**_____
Прізвище та ініціали

(підпис)

«____» _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ**НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА(КИ) ВИЩОЇ ОСВІТИ****Коняхіна Альона Ігорівна**Тема роботи: **«Особливості призначення покарання неповнолітнім»**

керівник роботи (П.І.П.), к.ю.н., доцент кафедри кримінального права та процесу наук КУП НАН України,

затверджена наказом вищого навчального закладу від _____ 20__ року, № _____

2. Строк подання студентом роботи «____» _____ 20__ року

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Консультанти розділів магістерської роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

6. Дата видачі завдання: _____ 20____ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1.	Погодження плану та підбір літератури	до _____ 20__	
2.	Написання вступу та I розділу магістерської роботи	до _____ 20__	
3.	Написання II розділу магістерської роботи	до _____ 20__	
4.	Написання III розділу магістерської роботи та подання завершеної роботи студентом науковому керівнику	до _____ 20__	
5.	Реєстрація магістерської роботи на кафедрі	до _____ 20__	
6.	Попередній захист магістерської роботи на кафедрі	до _____ 20__	
7.	Оформлення письмового відгуку наукового керівника та допуск кафедрою магістерської роботи до захисту в ЕК	до _____ 20__	

Здобувач(ка) вищої освіти _____ Прізвище та ініціали
(підпис)

Керівник роботи _____ Прізвище та ініціали
(підпис)

Анотація

Робота містить 100-(120) сторінок, список використаних джерел становить 100 найменувань.

«Кримінально-правова характеристика складу злочину передбаченого статтею 201 КК України (контрабанда)»

Актуальність розгляду обраної теми зумовлена тим, що демонополізація зовнішньоекономічної діяльності, вільний вихід на зовнішній ринок державних і приватних підприємств, створення численних об'єднань, фондів і вільних підприємств, інтенсифікація міграційних процесів, а також допущені помилки під час здійснення реформування економіки в Україні, призвели до створення умов для впровадження в економічні відносини злочинних елементів і стрімкого зростання економічних правопорушень і, в тому числі, злочинів, одним із різновидів яких є контрабанда. Це правопорушення характеризується кількісним і якісним зростанням. Збільшується кількість вчинених правопорушень. За даними Державної митної служби України протягом 2015р. порушено 317 кримінальних справ за фактом контрабанди на суму 695 млн грн, за 10 місяців 2016 року – 377 кримінальних справ на суму 885 млн грн.

Необхідно зазначити, що статистичні дані «не відображають реальних масштабів і обсягу поширення контрабанди, слід враховувати високий рівень латентності цього злочину. За оцінкою багатьох дослідників фактично виявлені випадки складають один з десяти фактів контрабанди». Якісне зростання характеризується збільшенням злочинів, які вчиняються організованими групами, а також одними й тіж самими особами неодноразово. Контрабанду взято під контроль злочинними угрупованнями, які мають тісні міжнародні та міжрегіональні зв'язки.

Найважливішою є констатація стійкої тенденції збільшення випадків незаконного переміщення через митний кордон предметів, небезпечних для здоров'я людей, екологічної безпеки та культурного надбання. Підвищеною є суспільна небезпечність предметів контрабанди, вилучених із вільного обігу: зброї, боєприпасів, вибухових, спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, радіоактивних матеріалів, отруйних, сильнодіючих речовин; це має свій прояв і в тому, що часто контрабанда є кінцевою ланкою серед економічних злочинів, до яких можна віднести викрадення, хабарництво, незаконне вивезення капіталу з України під виглядом здійснення експортно-імпортних і фінансових операцій, легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів.

Однак багато питань кримінально-правового змісту контрабанди залишаються не розв'язаними; в основному це стосується правового регулювання правовідносин, пов'язаних з незаконним переміщенням певних предметів через митний кордон, функціональних зв'язків адміністративно-правового та кримінально-правового регулювання протидії контрабанді, підстав відповідальності за цей злочин, особливостей застосування норм ст. 201 КК України, бланкетності диспозиції відповідної кримінально-правової норми, поняття предметів контрабанди, сутності визначень, пов'язаних з незаконністю їх переміщення через митний кордон України.

Серед учених, які присвятили праці проблемі контрабанди, слід назвати таких вітчизняних і зарубіжних авторів: П.П. Андрушко, О.І. Бойко, Б.В. Волженкін, В.О. Глушков, Н.О. Гуторова, О.М. Джужа, О.О. Дудоров, В.П. Ємельянов, В.М. Колдаєв, М.Й. Коржанський, П.С. Матишевський, М.І. Мельник, А.А.Музика, Н.А.Мирошніченко, В.О.Навроцький, О.М. Омельчук, Н.І. Панов, О.В. Процюк, Л.Ю. Родіна, Є.Л. Стрельцов, В.В. Сташис, В.В. Силенко, В.Я. Тацій, В.П., М.І. Хавронюк, С.С. Яценко та ін. Основоположними у кримінально-правовому аналізі контрабанди є питання митної політики. Позитивним внеском у розробку проблеми стали праці В.І. Волошина, О.О. Кваші, О.М. Костенко, О.О. Кравченко, Р.Б. Шишки та інших учених.

Об'єктом дослідження магістерської роботи є соціальна природа і сутність контрабанди, правове закріплення визначення цього негативного явища у Кримінальному законі, дослідження контрабанди як комплексного міжгалузевого поняття, що включає конкуренцію норм митного та кримінального законодавства, правила правової оцінки суспільно небезпечних правопорушень, а також дотримання законності та правопорядку у цій сфері.

Предметом дослідження є норма ст. 201 Кримінального кодексу України, яка визначає відповідальність за контрабанду, інші кримінально-правові положення, норми чинного митного законодавства України, наукові положення, які стосуються правової оцінки контрабанди як підстави для застосування Закону та правозастосовна практика кваліфікації контрабанди.

Мета і завдання дослідження. Метою магістерського дослідження є комплексний аналіз теоретичних проблем контрабанди і практики боротьби із цим злочином, розробка теоретичних передумов підвищення соціальної нетерпимості та ефективності правової протидії контрабанді.

За наслідками дослідження сформульовані висновки та пропозиції. Так, проведено порівняльний аналіз діючих норм законодавства та запропоновано ряд змін та доповнень не лише в Кримінальний кодекс України, а й у постанову Пленуму Верховного Суду України "Про практику застосування судами України законодавства про контрабанду".

Апробація результатів дослідження. Основні положення, висновки і рекомендації повідомлено на VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми правової системи України» (м. Київ, 2016 р.),

Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах реформаційних процесів сьогодення» (м. Кропивницький, 2016 р.).

Структура магістерської роботи визначається метою та завданнями дослідження і складається із вступу, трьох розділів, які поділені на вісім підрозділів, висновків, додатків, списку використаних джерел.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ПРАВОВА ПРОТИДІЯ НЕЗАКОННОМУ ПЕРЕМІЩЕННЮ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ	9
1. 1. Становлення поняття «контрабанда» в історії законодавства України.....	9
1. 2. Підстави криміналізації контрабанди.....	19
Висновки до розділу 1	28
РОЗДІЛ 2. ЮРИДИЧНИЙ АНАЛІЗ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ «КОНТРАБАНДА»	29
2. 1. Об'єкт і предмет контрабанди.....	29
2. 2. Об'єктивна сторона контрабанди.....	38
2. 3. Суб'єкт контрабанди.....	48
2. 4. Суб'єктивна сторона контрабанди.....	58
Висновки до розділу 2	62
РОЗДІЛ 3. ОКРЕМІ ПРАВИЛА КВАЛІФІКАЦІЇ КОНТРАБАНДИ	64
3.1. Кваліфікація контрабанди за наявності кваліфікуючих ознак	65
3.2. Розмежування контрабанди із суміжними складами злочинів у процесі кримінально-правової кваліфікації.....	75
Висновки до розділу 3	85
ВИСНОВКИ	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	88
ДОДАТКИ	92

ДОДАТОК

Зразок бібліографічного опису джерел у списку використаних джерел

Приклади бібліографічного опису джерел у списку використаних джерел
магістерської роботи згідно з ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	Книги
Один автор	Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України: навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Алерта, 2012. 216 с.
Два автори	Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України: монографія. Харків: Еспада, 2004. 192 с. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах: практ. посіб. Харків: Право, 2011. 136 с
Три автори	Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження: монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2011. 312 с. Сичевський В. В., Харитонов Є. І., Олейніков Д. О. Науково-практичний коментар до розділу І Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України) / Служба безпеки України. Харків: Право, 2016. 232 с. (Бібліотека слідчого).
Чотири автори	Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження: монографія. Харків: Юрайт, 2013. 288 с.
Колективний автор	Правове виховання в сучасній Україні: монографія / за заг. ред.: В. Я. Тацій, А. П. Гетьман, О. Г. Данильян. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2013. 440 с.
Багатотомне видання	Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. Т. 1: Історія держави і права України. 848 с.
За редакцією	Методичні рекомендації до підготовки та захисту дипломних робіт бакалавра зі спеціальності 053 «Психологія» / за заг. ред. Г.А. Пріба. Київ: ІПК ДСЗУ, 2019. 45 с.
Автор і	Котлер Ф. Основы маркетинга: учеб. пособие / пер. с англ.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
перекладач	В.Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с.
Частина видання	
Розділ книги	Саблук П.Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М.Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5-15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Prib G.A. A Comparison of Outcomes and Costs in Three Modalities of Opioid Dependence Treatment in Ukraine: NIDA International Forum, June 12-15, 2015. Phoenix, Arizona. P. 29-30.
Статті з продовжуваних та періодичних видань	Кулак Н. В. Актуальні питання правового статусу добровольчих формувань в Україні. <i>Часопис Київського університету права</i> . 2016. № 4. С. 84–88.
Електронні ресурси	
Книги	Оболенцев В. Ф. Базові засади системного аналізу злочинності та віктимізації в Україні: монографія. Харків; Костянтинівка, Сектор "С" АТО: Юрайт, 2016. 116 с. URL: http://dspace.nulau.edu.ua/bitstream/123456789/12015/1/Obolencev_2016_mon.pdf
Законодавчі документи	Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» // від 19.12.2017 № 2249-VIII (2249-19) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, N 21, ст. 252 / (із змінами і доповненнями). URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12 (дата звернення: 10.11.2018). Конвенція про професійну реабілітацію та зайнятість інвалідів № 159, ратифікована Законом України від 6 березня 2003 р. № 624-IV. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_065 (дата звернення: 01.10.2019).
Періодичні видання	Гетьман Є. А. Підзаконні нормативно-правові акти органів виконавчої влади України та іноземних держав: порівняльна характеристика. <i>Теорія і практика правознавства</i> : електрон. наук. фахове вид. 2016. Вип. 1 (9). URL: http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/66302
Сторінки з веб-сайтів	Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя: веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).
Інші документи	
Законодавчі і	Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада

Характеристика джерела	Приклад оформлення
нормативні документи	України. Харків: Право, 2016. 82 с. Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних: наказ МОН України від 2 серп. 2017 р. № 1110. Вища школа. 2017. № 7. С. 106-107.
Стандарти	ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
Патенти	Комбайн рослинозбиральний: пат. 77937 Україна: МПК А01D 41/02, А01D 41/04, А01D 45/02. № а 2011 09738; заявл. 05.08.2011; опубл. 11.03.2013, Бюл. № 5.
Авторські свідоцтва	А. с. 1417832 ССРСР, МКИ А 01 F 15/00. Стенка рулонного прес-подборщика / В. Б. Ковалев, В. Б. Мелегов. № 4185516; заявл. 22.01.87; опубл. 23.08.88, Бюл. № 31.
Дисертації, автореферати дисертацій	Сокурєнко В. В. Публічне адміністрування сферою оборони в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2016. 573 с.
Препринти	Панасюк М.І., Скорбун А.Д., Сплошной Б.М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС; 06-1).

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АЕС – атомна електростанція

ВЦВК – Всеросійський центральний виконавчий комітет

ВУЦВК – Всеукраїнський центральний виконавчий комітет

ЄС – Європейський Союз

ЗМЗ – зброя масового знищення

КК – Кримінальний кодекс

КПК – Кримінальний процесуальний кодекс

МВС – Міністерство внутрішніх справ

МК – Митний кодекс

Наркомат – Народний комісаріат

ППВСУ – Постанова Пленуму Верховного Суду України

СІЗО – слідчий ізолятор

СНД – Співдружність Незалежних Держав

США – Сполучені штати Америк

УБОЗ – Управління по боротьбі з організованою злочинністю

УРСР – Українська Радянська Соціалістична Республіка

ФРН – Федеративна республіка Німеччина